

Februárban fizetik az első felemelt családi pótlékot

Mint ismeretes, január elsején lépett életbe a családi pótlék rendszerének továbbfejlesztéséről szóló kormányrendelet. Ennek leglényesebb intézkedése, hogy gyermekenként havi 100 forinttal emelkedik a három- vagy többgyermekes családok, továbbá az egy- és kétgyermekes egyedülálló dolgozók, vak házaspárok, valamint egy, illetve két testi vagy szellemi fogyatékos gyermeket eltartó családoknak járó családi pótlék összege.

A felemelt összegeket első ízben a januárra járó — tehát a munkaviszonyban állók a februárban folyósított — családi pótlékok kifizetésekor kapják. Így azokon a helyeken, ahol például minden hónap másodikán van a bérfizetés, ott február másodikán már a felemelt családi pótlékokat fizetik.

Nyilatkozik a TÜZÉP:

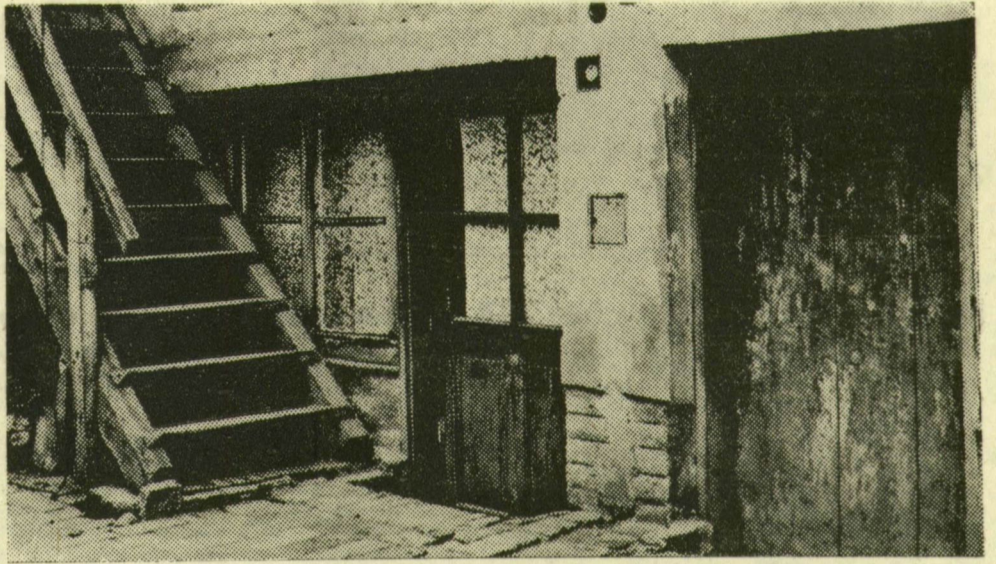
Rendelet szerint adják a téglát

A szegedi és Szeged környéki építkezők között nagy gondot okozott, hogy az elmúlt év végén megváltott utalványaikra nem kaptak téglát a téglagyáraktól. Lapunkban nemrég közöltük, hogy indokolt esetben — régi áron — a gyár 1972-ben is beváltja a téglautalványokat. A kérdés azonban nem záródott le ezzel. A kétségek eloszlátása érdekében dr. Kókai József igazgató, a szegedi TÜZÉP vezetőjét kérdeztük meg: kik kapják meg valójában téglajegyeikre a keresett terméket. Dr. Kókai József szerkesztőségünkhez intézett levelében arról tájékoztatott, hogy január 27-ig összesen 12 vásárló jelentkezett téglajegyével a TÜZÉP-telepeken, és 204 ezer kisméretű téglát kiadását kérte. A vállalat jogosnak találja kérelmüket, és továbbítja a Csongrád-Bács megyei Téglaiipari Vállalathoz. A TÜZÉP igazgatója a vitás ügyek tisztázására rendelkezésünkre bocsátotta a Belkereskedelmi Minisztérium árosztályának idén január 21-én kelt átiratát. Ebből kiderül, hogy a különböző szervezetek beérkezett panaszokat figyelembe véve, az Országos Anyag- és Áriva-

tal elnökének 3/1971. ÁH. számú rendelete szerint a beváltási határidő kikötése nélkül az 1971-ben kiadott utalványokat (az utalványon a beváltási határidő nincs kikötve) bemutatáskor még 1972-ben is a régi áron kell beváltani. Abban az esetben, ha a beváltási határidőt fel-tüntetik, az utalványokat érvényességük ideje alatt — még ha az 1972-re is áthúzódik — szintén régi áron kell beváltani. Ha a vevő bizonyítja, hogy 1971. évre érvényes utalványt kellő időben beváltás érdekében bemutatta, de a téglagyár az árut nem szolgáltatta ki, úgy azt a régi áron kell a vevőnek kiadni. Figyelmet érdemel, hogy az említett rendelet alapján az utalvány bemutatásának tényét igazoltnak kell tekinteni, ha azt valamilyen körülmény, például fuvarfogadás, valószínűsíti.

Dr. Kókai József végezetül arról értesített, hogy a vevők bizonyítása alapján tudnak helyt adni a kérdésnek. Tehát a panaszosoknak a szegedi TÜZÉP-központot kell felkeresniük vitás téglajegyben.

M. I.

Az egész élet

A lakásigénylő lapot három példányban, írógéppel kell kitölteni. Pillanatok alatt előkerülnek a konyhasztalra a személyi igazolványok: „Ebben mindent megtalál. Nekünk nincs gépünk.” Mondják, amit nem lehet az igazolványból tudni, köszönik, ha rágépelném a lapokra. Hiszik, hogy megteszem, visszahozom, nyíltszívűek, kitarulkoznak. A pincelakás ajtaját csak akkor zárják be, ha senki nincs otthon. Már így mondják valamennyien, „hazamegyünk, itthon vagyunk”. És már valamennyien a Lengyel utcai lakásra gondolnak. Vagy mégsem?

A LÉPCSŐK

— Ur-bán-tanya, úgy hívták a mienket. A juttatott földre építettük, 45 után. Három-ezer téglát kaptunk az uradalomból, a vályogot magunk vetettük. Sok munka volt vele, de meglett. Őt hold jó föld vette körül. Azzal is birkóztunk eleget, kölcsön lóval, kölcsön szerzőm.

Vajda András és felesége szívesen emlékeznek erre az első otthonteremtésre. „A magunk erejéből lett, ami lett.” Két év eltelt, jöttek a gyerekek, először két lány, aztán két fiú, mint az orgonásipok. Ötöt neveltek fel, a legidősebb fiú az apa első házasságából született. Ő jött először a városba, meg-nősült, már unoka is van.

— Az volt a baj, hogy mindenki elment a környékről. A végén már talán csak két tanyában laktak, azok is jó messze. A gyerekek meg nőttek. A lányok mondogatták, hogy messze van a mozi, meg más sincs. Amíg otthon nem volt mindegyik, nem alhatunk. Féltettem őket mindig, hogy valami baj lesz a hosszú úton.

kesítési gondokkal kell vesződniük, ha a kész házot nem tudják a legjobb pillanatban eladni, hanem a takarmányozás csak kidobott pénz, sőt visszaesik az állat súlya, akkor oda a tenyésztői kedv, érdek. De ezek szerint nincs ok panaszra, hiszen nagyon is kell a ház. Legfeljebb arról lehet szó néhány helyen, hogy nem ismerik az értékesítési lehetőségeket, vagy a felvásárlóvállalat megbízottja rosszul tájékoztatja a tenyésztőket. Az eladók hivatkoznak nyugodtan Lobkovich Sándor igazgatóhelyettesre, aki kijelentette, minden házított sertést átvesznek.

S végül ami a jövőt illeti: a mostani árak kedvezőek, érdemes sertéssel foglalkozni. A feldolgozó vállalat tovább növeli kapacitását, tehát a következő esztendőben még több házóra lesz szükség. Az ideális felvásárlási tervüket kidolgozták, s 1972-ben szeretnének legalább 10 ezer darabot több házított, összesen 305 ezer darabot megvásárolni a környékbeli tenyésztőktől, s amint az adatokból kitűnik, ennek legalább háromnegyed részét a háztáji gazdaságokból várják. Ennyi a válasz Tóthnének és azoknak, akik elakarják adni házítottjukat. S meg azt végül, hogy jövőre is, meg azután is tartanak minél több sertést a maguk és mindannyiunk javára.

Gazdag István

Az édesanya, mint mindenhol, itt is a család fő-fő összetartója. 45 éves, többnek látszik. Beszéd közben meg-megsimítja a mellette ülő fiú fejét. A tanyát eladták, lebontásra, 12 ezerért. A tész Zetorján költöztek az új házba, Kunagotára, 1968-ban. „Nagyon sírtam ott, a holmik tetején” — mondja most már nevetve az idősebb lány. A többiek könny nélkül bírták, de nem volt jó kedve senkinek akkor.

— Mi aztán szépen betartottuk a fokozatokat, de még így is hirtelen jött minden. Bár... nem lehet erre úgysem felkészülni. Kunagotán is a falu szélén laktunk, mégis oda volt a szabadság. Nem tudtam hozzá szokni, hogy nem lehet a jószág, amerre akar. A tanyán amit letettünk, az ott is maradt, akármilyen messze a háztól. Ott meg... még kapun belül sem.

A lányok már itt dolgoztak a textilben. Fonónok. Nem volt együtt a család. A női fiú eltartási szerződést kötött egy idős asszonnyal.

— Amikor kijött a víz, elvitte a néni házat. A tanács kiutalta neki ezt, ahol most mi lakunk. A fiunk meg OTP-hitelt kapott, elkezdett építeni Újszegeden. Segíteni kellett — mondja az apa, és egymás szavába vágva mesélnek az elmúlt tavasz nagy munkájáról. Mert jött az egész család. Kiléptek a tészből, eladták a kunagotai házat is, két hónapig albérlésben laktak Újszegeden.

— Nyolcszáz forintot fizettünk, reggeltől estig hordtuk az anyagot a két közművesnek. Munka után a lányok is beálltak. Felépült, gyönyörű két szoba, nagy kert közepén. Visszament az öreg néni is, nekünk meg ideadták ezt a pincét. Nem kell érte sokat fizetni, két lépcsőt jövőnk lefelé.

Tavaly áprilistól lakják az egy szoba, konyhát, hatan. Az apa a városgazdálkodási vállalatnál helyezkedett el, a nagyobbik fiú ment a nővéreivel a textilbe, a kisebbik ipari tanuló.

„UNATKOZ-TAM...”

ennyit keresni... Mert én is dolgozok újra, konyhán — újságolja Vajda néni. A lányok összenevetnek, már nem bánják. Pedig sehogysem akarták engedni. Itthon kimosott, megfőzött, minden megcsinált, mikorra hazajöttek a munkából. Jó volt.

— Nem éreztem jól magam. Hozzászoktam én a tanyán, hogy reggeltől estig kell dolgozni. Itt meg ezt a kis házimunkát egy-kettőre elvégeztem, a ház körül nem lehetett mit tenni, az ajtón itt ki sem lehet lépni. Unatkoztam. Mindennap néztem az újságot, a hirdetések. Nem találtam semmit, a három műszakra meg öreg vagyok. Egyszer falubelivel találkoztam a buszon, mondja, menjek a kórházba szakácsnak, ő is ott van. Mentem én egyszerre, de papírt kértek.

Igazolást, hogy a tészben is dolgoztam. Kunagotára kellett volna utazni.

Aznap este Vajda András is földivel találkozott, annak a felesége ajánlotta az élelmiszeripari főiskola kollégiumát. Felvették, november 1-től konyhai dolgozó.

— Mindenképpen takarítani akartam, bánom is már, hogy engedtem belőle, mert nehéz ez a munka. Az egész-napi kapálásban nem fáradtam el ennyire. Persze, ott leülhettem pihenni, itt meg végig kell bírni a nyolc órát, rohanást. Vagy lehet, hogy öregszem? Szóval... a gyerekek nem engedtek. Azt mondták, csak nem megyek szegényszemre takarítónak. Meg, hogy nem vagyok még annyira öreg — mosolyog maga is. Azóta már tudja, hogy fiatal takarítónak is vannak, és nem szegény az, hanem munka, mint a többi.

Aztán elhallgat, elfogyott a történet. A gyerekek be-hozták a családot a városba. Mindenki tovább dolgozik, ez nem változott. De mennyi más! Az egész élet.

MACSKA ÉS PAPAN

— Egy-szer voltam azelőtt Szegeden. A közlekedésben nehezen ismerem ki magam, a múltkor majdnem a villamos alá léptem. De ami legjobban hiányzik: az állatok. Hozzászoktam a folytonos csipogáshoz, gágogáshoz. Volt úgy, hogy 50—60 libát neveltem. Jó helyük volt, levegő, fű, víz, minden együtt, mehetek szélnek. A faluban már keservebb, bekerített a porta. Itt meg... Már mondtam, legalább egy macskát veszek. Lenne mire mérgeledni, törődni vele.

A gyerekek nevetnek, nekik kell a város, nem hiányzik a macska sem, jól érzik magukat. Csak a legkisebb fiú panaszoja fel néha, hogy a haverok mind otthon maradtak, újak meg nem kerültek. „Majd, várjál még” — mondja a bátyja. Ő már azt becsülte a városi életben, hogy csak nyolc órát kell dolgozni.

— Igaz, fölkelünk sokszor éjjel 1 órakor cirkot vágni. Nehéz volt — sóhajt Vajda néni. — De nem kellett mindent pénzért venni, mint most. A kertben megtermett a zöldség, volt liszt, sütőtömeg kenyeret, disznót vágunk. Ha ennyit kerestünk volna...

Ránéz a lányokra, ők már tudják, mi következik. Karácsonykor volt az eljegyzésük, együtt szeretnék az esküvőt is a nyáron. A mama szerint búior is kelene mindkettőnek. Újra felbomlik a család? Ők úgy mondják, szaporodik. Az asztalon új kávéfőző, munkába indulás előtt kell a frissítő. A heverőn hat tömött párna. „Ebben a tanyai libák jó tolla van, éve-kig gyűjtöttem.” A fiatalok megint kuncognak, mesélik a véget nem érő paplandunna vitát. „Nem bánom, de akkor szerzek egy macskát.” Mindig ebben maradnak.

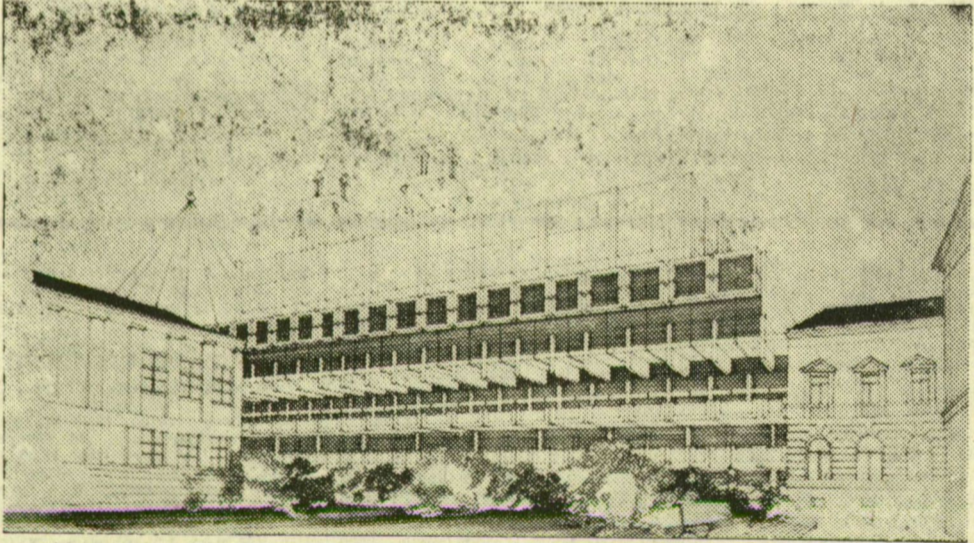
Sulyok Erzsébet

Zárókő a Dóm térhez

Nagyszabású, jól sikerült tervpályázat eredményeit ismertettük néhány hónapja: a Dóm teret majdnem lezáró könyvtár- és levéltár. A megyei és a városi tanács, az Építési és Városfejlesztési valamint a Művelődésügyi Minisztérium anyagi támogatásával a napokban megjelent a kellemes külsejű, a tavalyi tervpályázatot félezer példányban a nyilván-

nossággal is bővebben megismertető album a városi tanács gondozásában. A Radnóti Tamás és Takács Máté szerkesztette kiadványhoz Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese írt bevezetőt. A mellékletekben gazdag album első harmadában Bezeredy István, a Somogyi Könyvtár igazgatója a pályázat történeti előzményeit, Péter László a Dóm tér

múltját ismerteti. Kivonatos formában megismerheti az olvasó a bíráló bizottság zárójelentését, valamint a 28 pályamunka közül kiemelt: díjnyertes vagy megvételre ajánlott 6 pályamű erőnyeit, hibáit, a tervbe álmódott impozáns épületek rajzával együtt. A díjnyertes terv szerint — ahogy képünk mutatja — ilyen lesz az épület Somogyi utcai homlokzata.

s gondolom a tenyésztők is örülnek, mivel sertést hizalni egyáltalán nem ráfizetéses dolog.

Amikor Tóthné panaszát elmondtam Lobkovich Sándornak, az Állatforgalmi és Húsiipari Vállalat igazgatóhelyettesének, gondolkodás nélkül azt válaszolta, hogy vevők rá. Tehát itt a vevő — hol a ház? Tessek a megnyugtató, minden sándorfalvínak, csak szóljanak a vállalat megbízottjának, s egy héten belül el is szállítják a házított udvarukból. Persze azok, akik előre leszerződtek, bizonyos előnyt élveznek, ami érthető, de akik nem kötötték le előre szerződésben házítottjukat, azoktól is megvásárolja a vállalat, csak — valószínű a munka és a szállítás torlódása miatt — néhány napot várniuk kell a bejelentés után.

Az árak viszonylag kedvezőek, a nem szerződött hizók kilogrammját egy forinttal kevesebbet veszik meg, mint a szerződésben lekötöttéket. A fiatal, fehér hússertésekért, amelyek nem lehetnek nehezebbek 125 kilogrammnál, 23 forint, a nehezebbeknél 22 forint a tarifa. A szabadpiacon is hasonló árak mozognak, de éppen a bizonytalanság és a vártnál kisebb kereslet igencsak leszorította a házított árakat a szabadpiacon. Úgy néz ki a helyzet, hogy a húsiipar előnyösebben fizet, mint a magánvásárló. Hallottam 18—20 forintos árakról is december

végén. Az igazsághoz tartozik, hogy az eddigi időjárás nem volt valami „disznóvágó” hangulatban, s meglehet, sokan a keményebb telet várták, várják, hogy hizót vegyenek és vágjanak. Aki nem vágott karácsonyra, vagy újévre, az könnyen elhalasztja január végére, február elejére.

Az örvendetesen megszorított sertésállományra, de még a jelenleginél is sokkal többre van igénye a hazai és a külföldi piacnak. Erdemes néhány számadatot is megemlíteni ezzel kapcsolatban. A Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsiipari Vállalat tavaly 278 558 darab hizót vásárolt meg a tenyésztőktől, míg egy évvel korábban, 1970-ben 150 500 darabot. Ezen belül a háztáji gazdaságok vezető szerepet játszottak, hiszen körülbelül kétharmad mennyiséget éppen a falusi házak udvaraiban hizaltak fel, tavaly például 193 616 darabot, tavalyelőtt pedig 86 ezer darabot. Ebből is látható, hogy a hazai sertésállomány jelentős része nem a közös gazdaságok telepein nevelkedik, hanem a háztáji portákon, s egyáltalán nem közömbös mennyi hizónak való szaladgál a falusi portákon, a háztájiban.

A tenyésztési kedv egyértelmű: ha látják az emberek a sertéstartás és -hizalás értelmét, hasznát, akkor aligha kell külön is agitatálni őket erre. De az ellenkezője is igaz: ha érté-